LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL KVARTALŲ ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. birželio 1 d. Nr. 547
Vilnius

Atsižvelgdama į Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 38, 75 ir 367 punktų nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

2. Nustatyti, kad:

2.1. viešoji įstaiga Būsto energijos taupymo agentūra vertina savivaldybių parengtas kvartalų energinio efektyvumo didinimo programas (toliau – Savivaldybių programos) ir teikia savivaldybėms pasiūlymus jų rengimo ir įgyvendinimo klausimais;

2.2. uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra, veikdama kaip finansavimo koordinatorė, koordinuoja atskirų programų, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos finansinės paramos ir kitų teisėtai gautų lėšų, skiriamų Savivaldybių programoms įgyvendinti, panaudojimą, teikia pasiūlymus savivaldybėms, parengdama Savivaldybių programų finansavimo planus, ir finansuoja Savivaldybių programose numatytas priemones iš administruojamų finansavimo šaltinių.

3. Rekomenduoti savivaldybėms rengiant ir įgyvendinant Savivaldybių programas vadovautis Aprašu.

Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 547

KVARTALŲ ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMŲ RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato savivaldybės teritorijoje esančių kvartalų atrankos, kvartalų energinio efektyvumo didinimo programų rengimo, įgyvendinimo ir finansavimo tvarką.

2. Aprašo paskirtis – skatinti savivaldybes rengti kvartalų energinio efektyvumo didinimo programas ir įgyvendinti energinį efektyvumą didinančias ir kitas priemones, siekiant darnaus energijos šaltinių panaudojimo šalies gyvenamosiose vietovėse, gerinti gyvenamosios aplinkos būklę pritaikant ją įvairių socialinių gyventojų grupių poreikiams, mažinti socialinę atskirtį regionuose.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Savivaldybės kvartalo energinio efektyvumo didinimo programa** (toliau – Savivaldybės programa) – savivaldybės tarybos patvirtintas dokumentas, parengtas siekiant kompleksiškai atnaujinti atrinktą kvartalą (didinti jame esančių pastatų ir su jais susijusių infrastruktūros objektų energinį efektyvumą, gerinti gyvenamąją aplinką pritaikant ją įvairių socialinių gyventojų grupių poreikiams, spręsti privažiavimo ir automobilių statymo klausimus), šiuo tikslu planuojant ir naudojant įvairius finansavimo šaltinius.

3.2. **Savivaldybės programos administratorius (administratoriai)** (toliau – administratorius) – savivaldybės tarybos paskirtas asmuo (savivaldybės įsteigtas viešasis pelno nesiekiantis juridinis asmuo, savivaldybės įstaiga arba kita savivaldybės kontroliuojama įmonė).

3.3. Kvartalo sąvoka ir kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“ (toliau – Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa), ir Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“ (toliau – Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa).

II SKYRIUS
KVARTALO ATRANKA

4. Siekdama parengti Savivaldybės programą, savivaldybės administracija vykdo kvartalo atranką. Atrenkant kvartalą būtina įvertinti:

4.1. kvartaluose esančių pastatų ir infrastruktūros objektų energinį efektyvumą (energijos sąnaudas ir nuostolius pagal energijos vartojimo šaltinius, pastatų ir infrastruktūros objektų būklę) ir palyginti kvartalo energijos suvartojimo įtaką gyvenamosios vietovės atžvilgiu;

4.2. statinius, jų nuosavybės ir valdymo pobūdį;

4.3. socialinę ir demografinę situaciją (kvartaluose gyvenančių gyventojų skaičius, amžius, užimtumas, santykinės energijos sąnaudos vienam kvartalo gyventojui);

4.4. kvartalo padėtį ir svarbą gyvenamojoje vietovėje (istorinė, socialinė, kultūrinė raida, gyvenamųjų teritorijų plėtra, susisiekimas, viešųjų paslaugų teikimas ir panašiai);

4.5. poveikį aplinkai (energijos gamybai naudojamas kuras ir jo įtaka oro taršai, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas į atmosferą);

4.6. kvartalo gyventojų poreikius;

4.7. kitus svarbius aspektus, į kuriuos atsižvelgiant būtų didinamas kvartalų energinis efektyvumas ir mažinamas neigiamas poveikis aplinkai.

5. Atlikus Aprašo 4 punkte nurodytus veiksmus, atrenkamas kvartalas, kuriame, įgyvendinus energinį efektyvumą didinančias priemones, būtų pasiekti optimaliausi energijos taupymo tikslai, išaugtų gyvenamosios vietovės patrauklumas, būtų sudarytos šios teritorijos plėtros ir raidos sąlygos, geriau būtų tenkinami kvartalo bendruomenės gyventojų ekonominiai, socialiniai ir kultūriniai poreikiai.

6. Atrenkant kvartalą rekomenduojama atsižvelgti į tuos kvartalus, kuriuose, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas programas ar naudojant kitus finansavimo šaltinius, jau įdiegtos ar artimiausiu metu planuojamos diegti energinį efektyvumą didinančios priemonės, ir imtis veiksmų organizuoti ir (ar) sutelkti investicijas likusiems pastatams ar infrastruktūros objektams modernizuoti, siekiant kompleksiškai sutvarkyti kvartalą.

7. Atrinkus kvartalą įvertinamas energinį efektyvumą didinančių priemonių diegimo poreikis ir galimybės, numatomas kitų priemonių (privažiavimo, automobilių statymo, viešųjų erdvių sutvarkymo) įgyvendinimas. Planuojant darbus rekomenduojama kuo greičiau įtraukti atrinkto kvartalo bendruomenę, apie tai informuoti gyventojus, įvertinti jų poreikius (apklausti ar kitaip sudaryti galimybes išreikšti nuomonę dėl energinį efektyvumą didinančių priemonių įgyvendinimo kvartale).

III SKYRIUS
KVARTALO ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMOS RENGIMAS

8. Savivaldybės programa rengiama pagal Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1435 „Dėl Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“.

9. Savivaldybės programoje turi būti nurodoma:

9.1. kvartalo atrinkimą pagrindžianti informacija, taip pat informacija apie kvartale esančius pastatus, infrastruktūros objektus ir viešąsias erdves, aprašoma jų būklė, nuosavybės ir valdymo struktūra, demografinė situacija (gyventojų skaičius, jo didėjimas / mažėjimas per pastaruosius 20 metų), energijos suvartojimas ir nuostoliai pagal atskirus energijos vartojimo šaltinius (daugiabučiai namai, viešieji pastatai, šilumos perdavimo tinklai, apšvietimo sistema). Nurodant šią informaciją naudojamasi kvartalo atrankos metu sukauptais duomenimis;

9.2. Savivaldybės programos tikslas ir jį įgyvendinantys uždaviniai, priemonės ir vertinimo kriterijai. Savivaldybės programos tikslui – padidinti kvartalo energinį efektyvumą ne mažiau kaip 20 procentų – pasiekti turi būti numatyta ne mažiau kaip 2 iš šių energinį efektyvumą didinančių priemonių: daugiabučių namų atnaujinimas (modernizavimas), viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimas, gatvių apšvietimo tinklo modernizavimas, šilumos perdavimo tinklų modernizavimas. Kartu su šiomis priemonėmis gali būti nurodomos ir kitos priemonės: viešųjų erdvių, gyvenamosios teritorijos, vaikų žaidimo aikštelių, poilsio zonų, pėsčiųjų ir dviračių takų, automobilių statymo vietų, privažiavimo kelių sutvarkymas, atnaujinimas ar įregimas. Savivaldybių programose numatytų ne energinį efektyvumą didinančių priemonių investicijų suma neturi viršyti 20 procentų bendros energinį efektyvumą didinančioms priemonėms tenkančios investicijų sumos;

9.3. ekonominis ir finansinis planas: nurodomos preliminarios investicijos, atsipirkimo laikas, finansavimo šaltiniai. Apskaičiuojant preliminarias investicijas rekomenduojama vadovautis parengtų investicijų projektų, vykdytų pirkimų duomenimis, rinkos kainomis ar kitais šaltiniais.

10. Savivaldybės programą tvirtina ir jos administratorių paskiria savivaldybės taryba.

IV SKYRIUS
KVARTALO ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

11. Patvirtinus Savivaldybės programą, administratorius rengia priemonių įgyvendinimo planą (nurodomi priemonių įgyvendinimo terminai, darbų mastas, lėšų poreikis pagal metus) ir organizuoja jo įgyvendinimą.

12. Savivaldybės programoje nurodytos daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) ir viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo priemonės atitinkamai įgyvendinamos vadovaujantis Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa ir Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programa.

13. Savivaldybių programos ir jų įgyvendinimo planai teikiami viešajai įstaigai Būsto energijos taupymo agentūrai (toliau – Agentūra), kuri analizuoja ir teikia pasiūlymus

savivaldybėms ir administratoriams. Agentūra, susipažinusi su Savivaldybių programomis ir jų planais, įvertina planuojamą darbų apimtį ir vykdymo terminus, apskaičiuoja preliminarų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikį valstybės paramai teikti ir apie tai raštu praneša Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai.

14. Gavęs Aprašo 13 punkte nurodytus Agentūros pasiūlymus, administratorius teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja investicijas į energinį efektyvumą didinančias ir kitas priemones pagrindžiančių investicijų projektų (investicijų planų) parengimą, derinimą ir tvirtinimą ir kreipiasi į uždarąją akcinę bendrovę Viešųjų investicijų plėtros agentūrą, kuri, parengdama Savivaldybių programų finansavimo planus, teikia pasiūlymus savivaldybėms ir finansuoja Savivaldybių programose numatytas priemones iš administruojamų finansavimo šaltinių.

V SKYRIUS
KVARTALO ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMOS FINANSAVIMAS

15. Savivaldybių programose nurodytos priemonės finansuojamos naudojant:

15.1. Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programai įgyvendinti skirtas lėšas – kvartaluose esantiems daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti);

15.2. Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programai įgyvendinti skirtas lėšas – kvartaluose esančių savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių ir jų naudojamų viešųjų pastatų energiniam efektyvumui didinti;

15.3. savivaldybės biudžeto, Europos Sąjungos finansinės paramos ir kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos, privačių investuotojų ir kitų finansinių šaltinių lėšas – kvartale esantiems infrastruktūros objektams modernizuoti ir gyvenamajai aplinkai sutvarkyti, kitoms priemonėms įgyvendinti.

_____